

Jedno od najčešćih pitanja odnosi na razvrstavanje pravnih lica, tj na to zašto se banke i druge finansijske institucije (društva za osiguranje, davaoci finansijskog lizinga, dobrovoljni penzijski fondovi, društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, otvoreni i zatvoreni investicioni fondovi, društva za upravljanje investicionim fondovima, berze i brokersko-dilerska društva, kao i faktoring društva) u smislu ovog zakona smatraju velikim pravnim licima, bez obzira na kriterijume prihoda, kapitala i broja zaposlenih?

Konsolidovani godišnji finansijski izveštaj

Član 27

Pravna lica koja imaju kontrolu (kontrolno, odnosno matično pravno lice) nad jednim ili više pravnih lica (podređeno, odnosno zavisno pravno lice), u skladu sa ovim zakonom i sa zahtevima MSFI, obavezna su da sastavljaju, prikazuju, dostavljaju i obelodanjuju konsolidovane finansijske izveštaje.

Konsolidovane godišnje finansijske izveštaje sastavlja pravno lice koje je u ekonomskoj celini matično pravno lice.

Konsolidovani godišnji finansijski izveštaji sastavljaju se pod istim datumom kao i redovni godišnji finansijski izveštaji matičnog pravnog lica.

Na priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u konsolidovanim godišnjim finansijskim izveštajima shodno se primenjuju odredbe o finansijskim izveštajima iz čl. 20. i 21. ovog zakona.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, ukoliko vrednosti imovine i poslovnog prihoda matičnog i zavisnih pravnih lica, ne računajući međusobna učešća, potraživanja i obaveze, međusobne rezultate i međusobne poslovne prihode i rashode matičnog i zavisnih pravnih lica, u zbiru ne prelaze polovinu kriterijuma za malo pravno lice, u smislu člana 6. stav 3. ovog zakona, matično pravno lice nije obavezno da sastavlja, dostavlja i obelodanjuje konsolidovane finansijske izveštaje.

Stav 5. ovog člana ne primenjuje se na matična pravna lica koja su javna društva, odnosno društva koja se pripremaju da postanu javna u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala.

Matično pravno lice, koje je istovremeno zavisno u višoj ekonomskoj celini, nije dužno da sastavlja konsolidovane godišnje finansijske izveštaje u skladu sa ovim zakonom, osim ako njegovo matično pravno lice ima sedište u inostranstvu.

Predlog je da se član 27 dopuni odredbama MRS 27 tačka 10:

Matični entitet ne mora da sastavlja konsolidovane finansijske izveštaje ako i samo ako:

(a) je i sam matični entitet zavisni entitet koji je u potpunosti ili delimično u vlasništvu nekog drugog entiteta, i ako su njegovi ostali vlasnici, uključujući i one koji inače nemaju pravo glasa informisani o, i ne protive se, tome da matični entitet ne sastavlja konsolidovane finansijske izveštaje;

(b) se dužničkim ili instrumentima kapitala matičnog entiteta ne trguje na javnom tržištu (na domaćoj ili stranoj berzi ili na slobodnim berzanskim tržištima, uključujući lokalna i regionalna tržišta);

(c) matični entitet nije podneo, niti je u procesu podnošenja svojih finansijskih izveštaja komisiji za hartije od vrednosti ili drugom regulatornom telu radi izdavanja bilo koje vrste instrumenata na javnom tržištu i

(d) krajnji matični entitet ili neki od matičnih entiteta u lancu konsolidovanja sastavlja

konsolidovane finansijske izveštaje dostupne za javnu upotrebu, u saglasnosti sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Takođe predlažemo dodatak članu 27 koji oslobađa matični entitet od sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja i revizije istih ukoliko zavisno preduzeće ostvaruje ukupan prihod manji od 2% u odnosu na ukupan prihod matičnog preduzeća.

Dostavljanje finansijskih izveštaja za javno objavljivanje

Član 33

Pravna lica, odnosno preduzetnici dužni su da redovne godišnje finansijske izveštaje za izveštajnu godinu dostave Agenciji, radi javnog objavljivanja, najkasnije do 30. juna naredne godine, osim ako posebnim zakonom nije drukčije uređeno.

Pravna lica, koja imaju poslovnu godinu različitu od kalendarske, dužna su da redovne godišnje finansijske izveštaje za izveštajnu godinu dostave Agenciji, radi javnog objavljivanja, najkasnije u roku od šest meseci od dana kada su ti izveštaji sastavljeni.

Pravna lica koja sastavljaju konsolidovane godišnje finansijske izveštaje (matična pravna lica) dužna su da konsolidovane godišnje finansijske izveštaje za izveštajnu godinu dostave Agenciji, radi javnog objavljivanja, najkasnije do 31. jula naredne godine, osim ako posebnim zakonom nije drukčije uređeno.

Pravna lica, odnosno preduzetnici koji sastavljaju vanredne finansijske izveštaje dužni su da ih dostave Agenciji, radi javnog objavljivanja, u roku od 60 dana od dana na koji se ti izveštaji sastavljaju.

Pravno lice koje nije imalo poslovnih događaja, niti u poslovnim knjigama ima podatke o imovini i obavezama, dužno je da do kraja februara naredne godine dostavi Agenciji izjavu o neaktivnosti koja se odnosi na izveštajnu godinu.

Finansijski izveštaji iz st. 1-4. ovog člana i izjava iz stava 5. ovog člana, potpisani kvalifikovanim elektronskim potpisom zakonskog zastupnika, unose se u poseban informacioni sistem Agencije i dostavljaju Agenciji u elektronskom obliku.

Predlog je da se član 33 izmeni I skрати rok dostavljanja izveštaja na 31. mart naredne godine.

Računovodstvene isprave

Član 8

Knjiženje poslovnih promena na računima imovine, obaveza i kapitalu, prihodima i rashodima vrši se na osnovu verodostojnih računovodstvenih isprava.

Računovodstvena isprava predstavlja pisani dokument ili elektronski zapis o nastaloj poslovnoj promeni, koja obuhvata sve podatke potrebne za knjiženje u poslovnim knjigama tako da se iz računovodstvene isprave nedvosmisleno može saznati osnov, vrsta i sadržaj poslovne promene.

Računovodstvena isprava sastavlja se u potrebnom broju primeraka na mestu i u vreme nastanka poslovne promene.

Računovodstvena isprava koja je sastavljena u jednom primerku može se otpremiti ako su podaci iz te isprave stalno dostupni.

Fotokopija računovodstvene isprave je osnov za knjiženje poslovne promene, pod uslovom da je na njoj navedeno mesto čuvanja originalne isprave i da je potpisana od strane odgovornog lica.

Računovodstvenom ispravom smatra se i isprava ispostavljena, odnosno primljena telekomunikacionim putem, kao i isprava ispostavljena, odnosno primljena putem servisa za elektronsku razmenu podataka (Electronic data Interchange - EDI).

Pošiljalac je odgovoran da podaci na ulazu u telekomunikacioni sistem budu zasnovani na računovodstvenim ispravama, kao i da čuva originalne računovodstvene isprave.

Kada se računovodstvena isprava prenosi putem servisa za elektronsku razmenu podataka, pružalac usluge elektronske razmene podataka dužan je da obezbedi integritet razmenjenih podataka

Predlog je da se Zakonom o računovodstvu detaljnije objasni primena Zakona o elektronskom dokumentu, uzimajući u obzir specifičnosti finansijskog i privrednog sektora, odnosno ugovora i računa.

Predlog je usklađivanje i harmonizacija Zakona o računovodstvu sa poreskim zakonima, pre svega mislimo na Zakon o porezu na dobit pravnih lica.